

Communication accommodation theory: Past accomplishments, current trends, and future prospects

"İletişim Uyum Teorisi: Geçmiş Başarılar, Güncel Eğilimler ve Gelecekteki Perspektifler"

AYŞE AYBÜKE SOBAY
19030160

İletişim uyum teorisi Communication accommodation theory (CAT),

2 Bireylerin konuşma tarzlarını, tonlamalarını, kelime seçimlerini ve diğer iletişim özelliklerini, etkileşimde buldukları kişilere uyum sağlamak amacıyla nasıl değiştirdiğini inceleyerek iletişimdeki uyum ve uyumsuzluk süreçlerini anlamaya çalışır.

1

Bireylerin birbirleriyle etkileşim sırasında ne zaman, nasıl ve neden uyum sağladıklarını açıklamayı ve öngörmeyi amaçlar, aynı zamanda alıcıların bu uyumlardan nasıl çıkarımlar, atıflar ve değerlendirmeler yaptıklarını ve bunlara nasıl yanıt verdiklerini de kapsar

3

Uyum, genellikle sosyal etkileşimdeki sosyal mesafe, bağlam ve ilişkiel dinamiklere bağlı olarak ortaya çıkar.

Temelde, uyum, iletişimciler arasındaki sosyal mesafeyi azaltarak veya artırarak sosyal etkileşimi düzenler, bu da genellikle göreceli sosyal statü ve güç farklarını yansıtır

Bireylerin ortaklarını uyum sağlamaları, çeşitli yollarla değişebilir

-İlgili dil çeşidinin prestiji açısından yukarı veya aşağı birleşme;

-Belirli bir konuşmacı özelliğine tamamen veya kısmen uyum sağlamak

-Her iki partnerin veya sadece birinin uyum sağladığı simetrik veya asimetrik bir şekilde uyum sağlama;

-Tek bir konuşma sırasında veya zaman içinde farklı hız veya büyüklükte uyum sağlama

AMAÇ

Bu makale cat'ın 50. Yılı nedeniyle günümüze dek olan değişimini açıklamak amacıyla yapılmış bir çalışmayı içermektedir. Bu sürece bakıldığında Teorinin evriminin etkileyici bir özelliği, kültürel bağlamlar, diller, uygulamalı alanlar dahil birçok disiplin üzerinde incelenmiş olmasıdır.

YÖNTEM

2021 ile 2023 arasında görülen CAT çalışmalarındaki çeşitlilik ve özelliklerin seçilmiş bir anlık görüntüsü sunulmuş (tablo1) ve deneysel makale için benzer bir analizle (Tablo 2) desteklenmiştir. .Ardından, CAT altı aşamalı bir kavramsal harita olarak açıklanmış ve teknoloji aracılığıyla gerçekleşen uyumu açıklayan ve bilgisayar destekli ve insan-makine iletişimini içeren teorinin yedinci aşamasını tanıtılmıştır.

Table 1The diversity of CAT features in a sample of recent studies (2021–2023)^a.

Languages	Within Language Features and Issues	CAT Language Strategies	Social and Institutional Contexts	Health Conditions and Issues	Individual Differences within Samples	CAT Training-Intervention-Related	Journal Sources
Ewe (Africa) (Vinyo et al., 2021);	Honorifics (Senafica, 2022);	Convergence (Rosen, 2023);	Finance (Brau et al., 2022);	Autism (Hopkins et al., 2022);	Attachment Styles and Loneliness (Bernhold and Giles, 2022);	Rapport-Building (Novotny et al., 2021);	<i>Journal of Qualitative Linguistics;</i>
Manadonese (Indonesia) (Diner et al., 2022);	Spelling (Surkyn et al., 2022);	Speech (Guydish and Tree Fox, 2023);	Air Traffic Control (Hamzah et al., 2022);	Depression (Weinstein & Jensen, in press);	Felt Ostracism (Heng, 2023);	Caring for Parkinson Patients (Pitts et al., 2022);	<i>Frontiers in Computer Science;</i>
German (Ulbrich, 2021);	Slangs (Fred et al., 2022);	Complementarity (Gessinger et al., 2021);	Education (Frey and Lane, 2021);	Covid Pandemic (Elhami and Roshan 2021);	Assimilation Attitudes (Montgomery et al., 2021);	Health Care Workers (Pines et al., 2021);	<i>American Journal of Literature Studies;</i>
Flemish (Swerts et al., 2021);	Speech rate (Fuscone et al., 2021);	Divergence (Gessinger et al., 2021);	Law Enforcement (Italiano et al., 2021);	Dementia (Momand et al., 2022);	Religious and Political Beliefs (Bernhold et al., 2022);	Inter-Institutional Collaboration (Blick and Waters, 2021).	<i>International Journal of Financial Studies;</i>
Bulgarian (Filipov and Zlateva, 2021);	Acoustic Features (Šturm et al., 2021);	Non-Accommodations (Zhang et al., 2021)	Business Trade (Ayeni, 2021);	Child Birth (Kabir and Chan, 2022);	Educational Track (Hilte et al., 2021);	Second Language Education (Ding, 2021);	<i>Journal of Advanced Nursing;</i>
Yaeyaman (Japan) (Guay, 2023)	Laughter (Rathcke and Fuchs, 2022)	Under-Accommodation (Bernhold et al., 2021)		Psychotherapy (Miner et al., 2022)	Big 5 Personality Traits (Marko, 2022)	Diet therapy (Min et al., 2021)	<i>International Journal of Listening</i>

^a While a few of these cites appear in the text and, therefore, in the References section, for spatial management issues, all other citations in Table 1 can be found in the Supplementary Bibliographical Material on the online version of this article.

Tablo 1'den de görüleceği gibi, CAT araştırmaları; dil özelliği ve stratejisi, sosyal bağlam, bireysel farklılıklar ve uygulama, ve dergi kaynağı üzerindeki uyum dinamiklerini açıklamaktadır.

Tablodaki bireysel alıntılar sadece bir kategori/sütun altında görünse de, çoğu durumda diğer kategorilerle de ilişkilidir.

Table 2

Features of the empirical articles in this Special Issue.

Article Authors	Accommodation Foci	Actors-targets involved	Contexts/media	Methods	CAT stages implicated
Bernhold	Perceptions of others' accommodation	Middle-aged children & their parents	Care-giving	MTurk online survey	1 (& 6)
Coolidge	Convergence to humor: Verbal irony	General population sample	Texting	MTurk online survey	7 (& 1)
Allard and Holmstrom	Convergence to and divergence from others' swear words	Imagined professor & student friend	Education	Online vignette survey with experimental design	1 (2 & 6)
Byrd and Zhang	Accommodating others' group identities	General population with known person with-visible disabilities	Interability dialogues	Cross-sectional online survey	1 (2, 3, & 6)
Aboba and Montgomery-Vesteecka	Accommodation: Interpretability & Control Nonaccommodation: negative emotional displays	Community health officers & community Ghanaian members	Health care	Critical discourse analysis of focus group data	1 (2, 4, & 5)
Adams and Miles	Degree of convergence to non-conventional nonverbal cues	Student to known others	Texting	Student online survey	7 (& 1)
Zhang et al.	Accommodation (supportive) & Nonaccommodation (non-supportive)	Chinese international student with American students	Facebook	Online survey with experimental design	7 (& 6)
Cohn et al.	Pronunciation convergence to 3 text-to-speech voices varying in human form	Students to machine voices varying in humanness of form	Human-machine interactions	Online survey with experimental design	7 (1 & 5)
Edwards et al.	Evaluations of under- and over- accommodations	Social robots to general population	Education	MTurk "Master" online survey with experimental design	7 (4 & 6)

Bu çalışmadan hareketle iletişimde uyum(CAT) ile ilgili olarak:

CAT ile elde edilmiş veriler uyum ve uyarlama açısından desteklendi ve genellikle olumlu niyetler ve sosyal atıflar oluşturuldu

Beklenildiği gibi, eğitim bağlamında küfürlü konuşma gibi normatif ve olumsuz değerlendirilen kelimeler, daha olumsuz sonuçları ortaya koydu.

Uyumsuz duruşlar genellikle olumsuz sonuçlar doğurdu, bu da sağlık hizmetleri için kötü sonuçlara yol açabilmektedir.

İlişkisel yakınlık, beğerini derecesi ve göreceli g gibi beklenen uyumun öncül faktörleri, sağlam etkiler sergiledi.

Uyum ve uyumsuzluk sadece kendi başlarına değeril, aynı zamanda diğer sosyal olgularla birlikte değerlendirilmelidir.

CAT literatürünün on yıl
öncesinde, o dönemde
var olan CAT
literatürünün belirgin ve
birbiriyle ilişkili adımlarını
içeren altı aşamalı bir
kuram ortaya
koyulmuştur.

Aşama 1: Muhatap odakları
ve uyum

Aşama 2: Grup kimlikleri ve
sosyal farklılaşma

Aşama 3: Uyumun Öznel
Unsurları

Aşama 4: Atfedilen çıkarımlar
ve sonuçlarla diğer
uyumsuzluk biçimleri

Aşama 5: Uyum
Stratejileri

Aşama 6: Aracılık
Mekanizmaları

AŞAMA1: Bu teorinin ilk dönemlerinde yani konuşma uyum teorisi (speech accommodation theory - SAT) olarak adlandırıldığı zamanlarında insanların dili nasıl ve niçin uyum sağlamak veya psikolojik yakınlık amacıyla kullandıklarını inceler.

Örneğin: diğerlerinin onayını veya hoşlanmasını kazanma ihtiyacı

Ancak, bazı konuşmalarda, konuşmacılar birbirlerinin konuşma kalıplarını tamamlarken bu durumla zıt düşen iletişim çeşitleri de gözlenmektedir. Bu noktada bireyler birbirinin iletişim becerilerini taklit etmekten ziyade tamamlama eğilimindedir. Bu, bazı toplumların romantik heteroseksüel ilişkilerinde görülebilir

AŞAMA2: Konuşmacıların sosyal kimlikleri, kişilik özelliklerinden daha belirgin olduğunda grup ilişkileri süreçleriyle ilgili bir büyüme ortaya çıktı

Bu aşamada konuşmacılar, diğerlerine uyum sağlamamak ve benzersiz veya ayırt edici konuşma pratiklerini korumak gibi hareketler benimseyebilirdi.

Aşama 2 çoğunlukla bireylerin farklılıkları vurguladığı karşılaşmalara odaklandı. Örneğin: belirli genç yetişkinlerin, yaşlı bireylerle sergilediği nesillerarası etkileşimler

AŞAMA3: Uyum sürecinin sadece somut olarak ölçülebilen, kodlanabilen bir değişken olmadığını, aynı zamanda önemli öznel parametrelere sahip olduğuna odaklanır.

Örneğin düşük ve yüksek statüdeki diğer kişilerin, ses hızı ve fonoloji açısından neredede olduklarına inandıkları yerlere uyum sağladıklarını bulmuşlardır.

Fakat diğer aşamalarda olabileceği gibi eşzamanlı olarak birleşme ve ayrılma görülebilir. Örneğin: Konuşmacılar bazen başka birinin onayını kazanmak isteyip aynı zamanda kökenlerini ve grup kimliklerini vurgulamak isteyebilir

AŞAMA4: Bazı durumlarda, belirli kişilerle uzun ve zahmetli bir uyum döngüsü, diğer kişilerle yapılan takip eden konuşmalarda neredeyse yıkıcı uyumsuz sonuçlara yol açabilir.

Bu bağlamda, **nedensel enerji** kavramı ortaya çıkar.

Örneğin bir kişiye karşı aşırı uyumlu ve ılımlı (**uyumlu enerjiye** sahip) olan kişi ilerleyen süreçte çevresindeki diğer kişilere karşı istemsizce uzak, pasif hatta huysuz bir tavır sergilemeye başlayacaktır.

uyumlu enerji kavramının, sağlık çalışanlarının hastalarla etkileşimlerine ilişkin literatürle uyumlu olduğunu öne sürüldü. Sağlık hizmeti sağlayıcıları, hastalarla empati kurmaları konusunda teşvik edilir, ancak uyumlu enerjinin harcanması, birçok sağlık hizmeti sağlayıcısı için aşırı stres ve yorgunluk - hatta mesleki tükenmişlik - maliyeti ile gelir.

AŞAMA5: Karşılıklı uyumun yakınsama, sapma, aşırı uyarlanma ve yetersiz uyarlanmanın ötesine nasıl geçebileceğini incelemektedir.

"yaklaşım hamleleri" olarak adlandırılan 3 farklı strateji bulunur:

yorumlanabilirlik,
söylem yönetimi,
kişilerarası kontrol

AŞAMA6: Uyumun konuşma ve sosyal sonuçlar üzerindeki etkilerini araştırmıştır.

Bu bağlamda, uyum ve uyumsuzluk, her zaman olumlu veya olumsuz sonuçlar üretmemektedir. Sonuçlar, uyumlu hamleler tarafından tetiklenen bilişsel ve duygusal mekanizmalar tarafından belirlenir.

Örneğin, bir çalışmada, sivillerin polis memurlarını uyumlu olarak algıladıkları ölçüde, polis memurlarının direktiflerine uyma eğiliminde oldukları saptanmıştır.

Teknoloji Aracılığıyla İletişim

(computer-
mediated
communication)

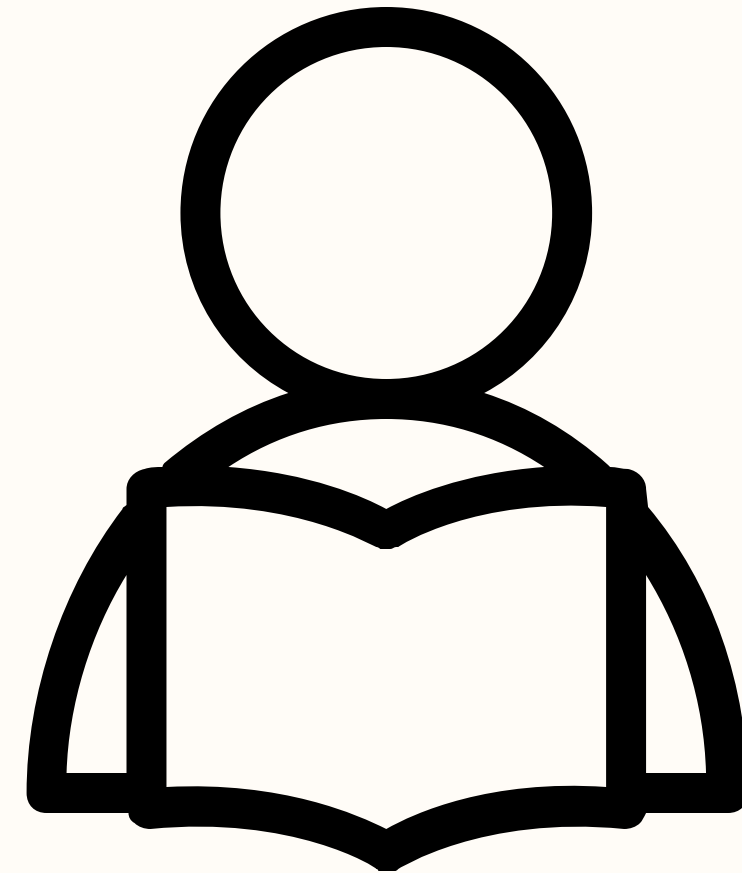
CMC

● CAT araştırması tanıtıldığında, insanlar birbirleriyle daha çok yüz yüze iletişim, telefon görüşmeleri ve mektuplar aracılığıyla iletişim kuruyordu

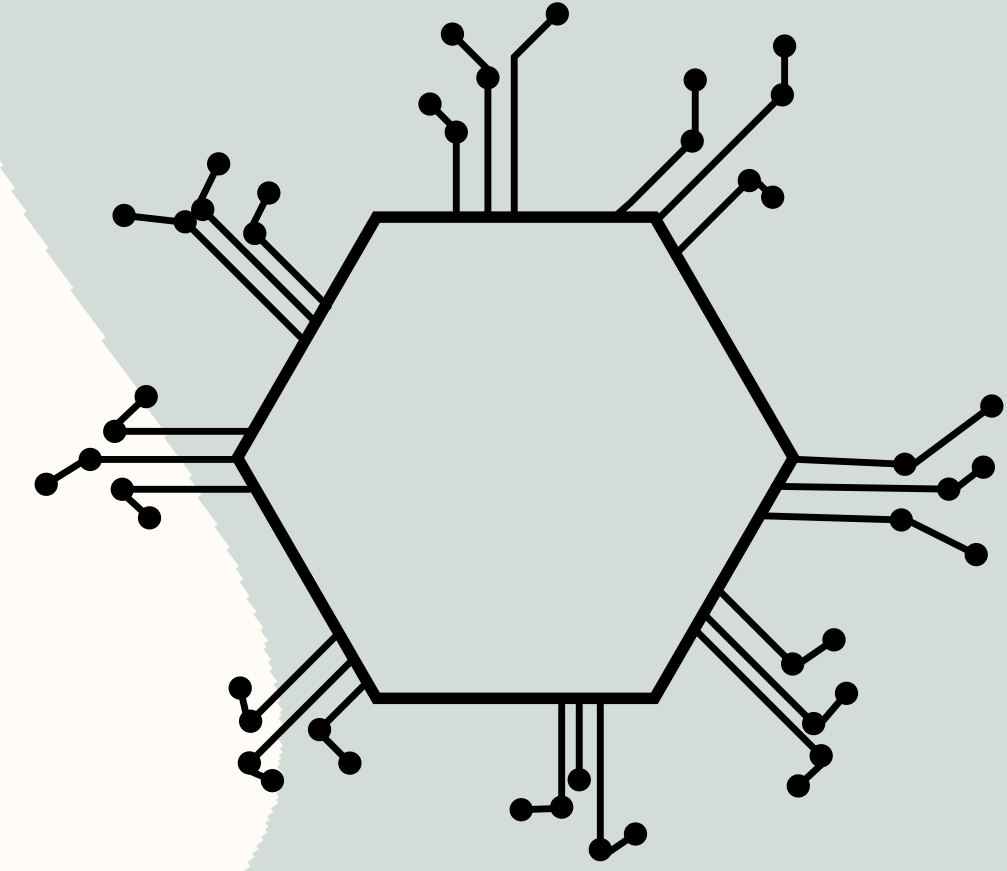
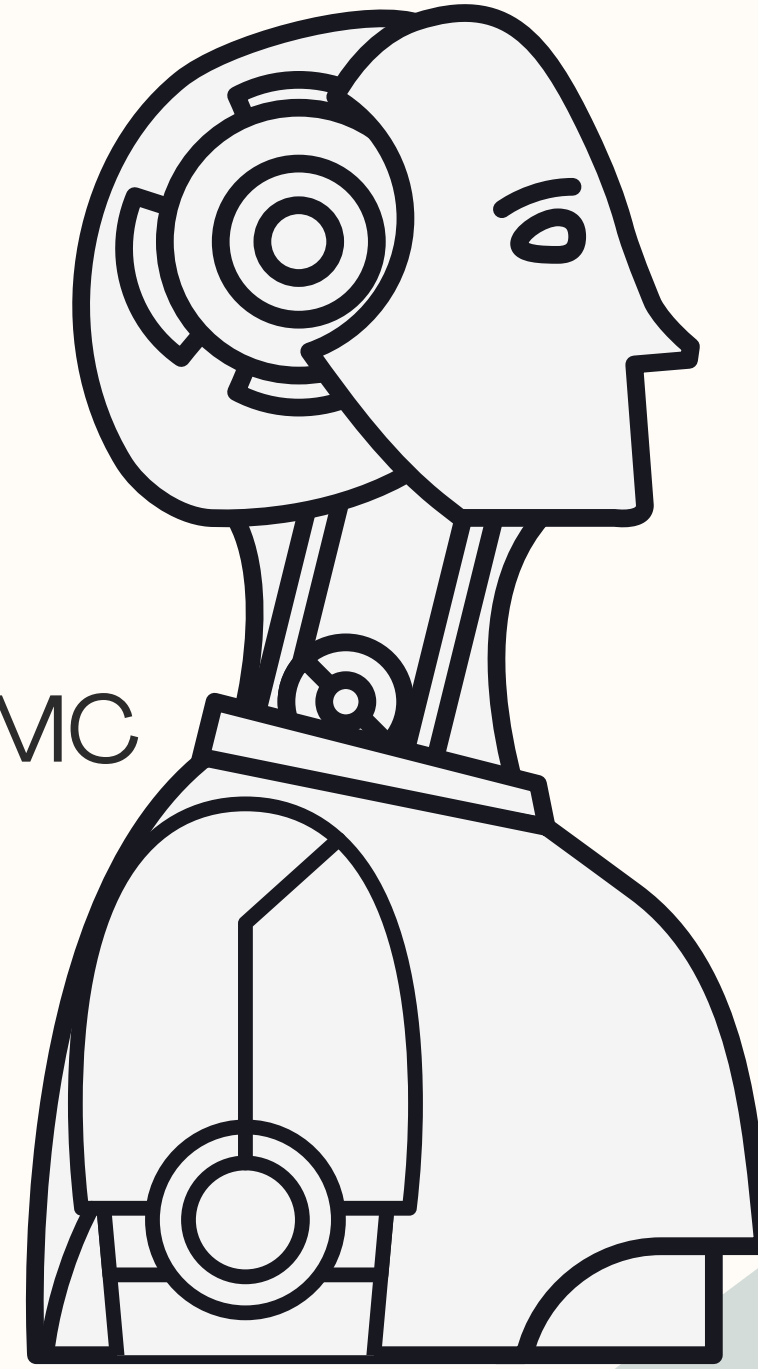
● Zamanla internet üzerindeki iletişimin yaygınlığı ve önemi, CAT'ın veya diğer ilişkisel teorilerin çevrimiçi etkileşimlerde "çalışıp çalışmayacağı" sorularını gündeme getirdi.

● Araştırmacılar CAT'ın etkileyici genelleme yeteneğine sahip olduğunu ve "muazzam kapsamlı bir iletişim teorisi haline geldiğini" ileri sürdü. Günümüzde ise cat'ın çevrimiçi iletişimde büyük ölçüde başarılı olduğu görülmektedir

Araştırmaları, düşük statüye sahip (öğrenciler gibi) kullanıcıların genellikle yüksek statüdeki bireylere (profesörler gibi) uyum sağladığını, ancak tersinin geçerli olmadığını bulmuştur. Bu, iletişimin aracılı ve asenkron olduğu durumlarda bile uyumun gerçekleşebildiğini ve gerçekleştiğini, yani iletişimcilerin birbirlerine fiziksel olarak bulunmasa bile gerçekleştiğini ortaya koymuştur. Teknoloji aracılı iletişim (CMC) 'de emojilerin kullanımı, bir mesaja cevap verme süresi gibi faktörler uyumu kolaylaştırır.

Teknoloji aracılığıyla iletişimde gelişme ile birlikte, son on yılda doğrudan teknoloji ile iletişimin ortaya çıkışı da gözlemlenmiştir. Bu konu robotlar ve insanlar arasındaki iletişimi inceleyen (**hmc**) **human-machine communication** kavramını öne sürmüştür. HMC araştırması, CAT'ın iletişimi sadece insanlar arasında değil, insanlar makineler arasındaki iletişimin açıklanmasına olanak sunar

Günümüzde yeni ve daha gelişmiş yapay zeka sistemleri, web erişimi ve sohbet arayüzleri aracılığıyla sıradan kişiler tarafından kullanılabilir. "ChatGPT" gibi büyük dil modelleri, bilgi sentezleme güçleri nedeniyle sadece devrim niteliğinde değil, aynı zamanda herkesin basit, doğal dil soruları sorarak bunları kullanabilmesi nedeniyle de önemlidir

CAT'ın HMC'ye uyarlanması konusunda ortaya çıkabilecek sorular

1

insanın insanla veya insan-
makine etkileşiminde iletişim
uyumları nasıl farklılık gösterir?

2

makinelere ve robotlar nasıl
insan duygularını ve
davranışlarını algılayabilir ve
uyum sağlayabilir?

3

CAT'i CMC ve HMC
araştırmalarında nasıl daha
etkili bir şekilde kullanabiliriz?

Kaynaklar:

Howard Giles, America L. Edwards, Joseph B. Walther,
Communication accommodation theory: Past accomplishments,
current trends, and future prospects,
Language Sciences,
Volume 99,
2023,
101571,
ISSN 0388-0001,
<https://doi.org/10.1016/j.langsci.2023.101571>.

HUMAN-MACHINE COMMUNICATION (HMC), neyi amaçlar?

- a-) bireylerin birbirleriyle etkileşim sırasında ne zaman, nasıl ve neden uyum sağladıklarını açıklamayı ve öngörmeyi
- b-) Belirli bir konuşmacı özelliğine tamamen veya kısmen uyum sağlamayı
- c-) robotlar ve insanlar arasındaki iletişimi incelemeyi
- d-) nedensel enerji kavramını açıklamayı
- e-) teknoloji aracılığıyla iletişimin aydınlatılmasını

iletişim uyum teorisinin ilk ortaya çıktığı dönemlerde yalnızca ses ile iletişimdeki uyumun gerçekleşmesini açıklayan kuram nedir?

a-)CAT - iletişim uyum teorisi

b-)CMC - teknoloji aracılığıyla iletişim

c-)SAT - konuşma uyum teorisi

d-)HMC - insan-makine iletişimi

e-)fonoloji

Bazı durumlarda, belirli kişilerle uzun ve zahmetli bir uyum döngüsü, diğer kişilerle yapılan takip eden konuşmalarda neredeyse yıkıcı uyumsuz sonuçlara yol açabilir. Bu bağlamda ortaya çıkan kavram nedir?

a-)uyumlu enerji

b-)nedensel enerji

c-)mesleki tükenmişlik

d-)konuşma uyum teorisi

e-)eşzamanlı birleşme ve ayrılma